

Vseh mrtvih dan.

ep jesenski dan. Letnemu času nenavadno čisto je nebó. Niti jednega oblaka, niti jedne meglice ni na širnem oboku. Samó zlato solnce se izprehaja tam gori in zrè tožno v tožni svet. Koliko izpremembe! Gola sta log in dol, hrib in plan, golo drevje, cvetje zamorjeno, usèhlo. Opustošena je vsa narava. A tudi žarkega solnca moč ni več tista kakor v poletji, tudi njegovi žarki so le mrkli in slabi.

V lepo opravljenej sobi glej mlado gospo sedeč nêmo na mehkem naslonjači. Pri delu je, tako vsaj nam kaže šivalna mizica pred njo in pa orodje šivalno v roci. A delati ne more. Bolést jo morí vidno, vabi jej svitle solzé na lepa lica, a ona dela, da jej zastajata roci pri delu. Kaj neki je zalej gospéj, ki jej izvestno ne manjka ničesar, ki se jej — tako vsaj kaže oprava sobina in njena — ni treba boriti za obstanek, za življenje vsakdanje?

S stólpá sim doné zvonovi. Tako žalostno ubrani so jim mili glasovi, tako tajno pretresujoč lijó se po dolgih mestnih ulicah, lijó skozi ozbiljno okno mladej gospej v stanovanje, v žalostno njeno dušo.

Vseh mrtvih dan! In spomini, ti spomini . . .

Srečna je bila nekdam gospa Lada. V ljubega moža skrbnem varstvu in zlatega deteta najprijetnejšej družbi je živela lepe, lepe dni. Ali čudno, nestalno je vse na zemlji! Kakor se izpreminjajo po večnem zakonu narave zlati časi krasne spomladi in prijaznega poletja prijazne ure ter na njih mesto stopi vsako leto tožna jesen, prav tako so se tudi njej zamenili lepi dnevi srečnega življenja s tožnimi, britkimi . . .

Poldrugo leto vže počiva Ladin mož v hladnem grobu. Oj koliko solz je prelila ob njegovej smrti, koliko žalosti je pretrpela! — Ali čas — zdravnik je zacelil deloma vsaj to rano. Da-si jej je izkopala nemila smrt zenico iz jednega očesa, iz obeh jej ni! Še je imela mlada gospa jeden zaklad, ki bi ga ne bila dala za vse zaklade na sveti, imela je — dete svoje. Zal otrok je bil njen Milanček. Ko je umrl oče, zvršil je bil tretje leto svoje starosti. A po marsičem zdel se je mnogo, mnogo starejši. Kako gladko in lepo je govoril, kako razumen, kako priden in poslušen je bil! Kolikorkrat se je ozrla dobra mati vanj, razjasnila so se jej veselja materina lica.

A tudi to veselje in jedino tolažbo vzela jej je kruta smrt. Nedavno umrl jej je Milanček, njen sinček, ki jej je bil najljubši, najdražji . . . In zdaj je sama v širnem svetu! Kaj jej mladost, kaj bogastvo, če je izgubila najljubše, najdražje oboje!

Vseh mrtvih dan!

Kako lepó je danes na pokopališči! Pri evetu dehtí cvet na grobéh in lučica gori pri lučici in nebrojne tólpe ljudstva puhté k Bogu svoje molitve za nadzemsko srečo prerano jim umrlih svojecev . . . Tudi gospa Lada je vže bila danes na pokopališči. Z rôsnim očesom je položila ondú zala venca na draga jej grobova in pomolila molitevco za svoja ljuba. Potem se je vrnila domóv, kjer jo vidimo, kako si hoče v delu utolažiti bolést svojo. Ali zamán! S stólpá sim doné zvonovi.

Tako žalostno ubrani so jim mili glasovi, tako tajno pretresujoč lijó se po dolgih mestnih ulicah, lijó skozi ozbiljno okno mladej gospej v stanovanje, v žalostno njeno dušo.

Vseh mrtvih dan! In spomini, ti spomini . . .

—m—

